У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 13. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 21-го СІЧНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 21, 1971 No. 13. VOL. LXXVIII.

Алберт найменований на спікера Палати Репрезентантів і Боґґс на лідера демократичної більшости

Вашингтон. — Демократичні конґресмени, члени Палати Репрезентантів ЗСА, визначили під час свого зібрання у вівторок 19 січня ц. р. своє нове керівництво. На спікера Палати Репрезентантів був найменований демократичний конґресмен з Оклагоми Карл Алберт і на лідера демократичної більшости Гейл Боґґс із Луїзіяни. Обидва вони входили до демократичного керівництва в Палаті Репрезентантів в часі тривання 91-го Конгресу, що його очолював дотеперішній спікер Джан МекКормек з Массачусетс. Намагання ліберальних конґременів провести до керівництва демократів у Палаті Репрезентантів своїх кандидатів залишилися безуспішними. Зокрема їм не повелося добитися вибору Морріса К. Юдолла на становище лідера демократичної більшости. У другому голосуванні Боґґс одержав 140 голосів його ж контркандидати М. Юдолл 88 і Б. Ф. Сікс з Каліфорнії — 17 голосів. Алберта обрано на спікера Палати Репрезентантів 220 голосами проти двадцять. Проти нього кандидував негр Джан Конаєрс із Мишиґену. Офіційне обрання Алберта на спікера відбудеться під час першого засідання Палати Репрезентантів в четвер 21 січня ц. р. З огляду на видатну демократичну більшість його вибір запевнений.

Совєти засудили на смерть одного литовця за спробу схоплення літака

Москва, — Західні журналісти у Москві отримали вістку, що у столиці Литви Вільні закінчився 14 січня ц. р. суд над одним литовським подружжям, оскарженим у спробі схопити літак. 34-річного Вітавтаса Сімокаітіса засуджено на смерть, а його 21-річну дружину Ґразіну на 3 роки кацету Спроба схопити літак Аерофлоту відбулася 9 листопада мин. року, на літаку, який мав відлетіти з Вільна до Палянґи над Балтійським морем. Припускають, що литовці хотіли скерувати літак до Швеції. Пільот того літака був приятелем Сімокаітіса і впустив їх обоїх на літак без квитків, але його асистент розброїв литовця, який мав револьвер, а інші приявні на літаку особи внеможливили спорбу дружини напасника, яка — до речі — була в тому часі у 3-му місяці вагітности — спричинити пожежу на літаку. Судова розправа буцім-то тривала 10 днів. Названу пару литовців судили за „зраду", якою — в очах совєтських правителів — є спроба втечі з Совєтського Союзу. Про ту подію совєтська преса ні радіо не подали ніякої вістки. Совєтські керівні кола виправдують суворі присуди в процесах за спробу схоплення літака становищем Об'єднаних Націй, які 25 листопада мин. року, прийняли різку резолюцію з затаврованням такої дії. У зв'язку з тим останнім засудом група литовських патріотів демонструвала перед совєтською місією до ОН в Ню Йорку.

Єгипет невдоволений становищем Ізраїлю, але дискутує з ним

Об'єднані Нації.— Єгипетська відповідь на меморандум Ізраїлю, що його отримав був Ґунар Яррінґ, посередник Об'єднаних Націй для справи замирення на Близькому Сході, та передав був представникам Єгипту і Йорданії, звертає увагу на хиби й прогалини в ізраїльському документі, але не робить цього у полемічному тоні та не відкидає того ізраїльського документу. У цьому бачать добрий знак, що ізраїльсько-арабські переговори за посередництвом Яррінґа вступили на діловий шлях і мають шанси успіху.

В НЮ ЙОРКУ ПОМЕРЛА СВ. П. АННА МАРТИНЮК

Ню Йорк. — У понеділок, 9-го січня, тут померла на 65-му році життя св. п. Анна Мартинюк, дружина одного із основоположників і піонерів 204 Відділу Українського Народного Союзу, Петра Мартинюка. Покійна народилася в Сиракюзах, нюйоркського стейту в 1906-му році в родині Михайла і Марії Вахнів. Осиротила мужа та дітей.

МАЛЕНЬКІ КОЛЯДНИКИ У „СВОБОДІ"

В середу 19-го січня, на Свято Богоявлення (Йордану) за старим календарем до редакції „Свободи" несподівано завітало двоє малят: 4-літній Орест Гарасимчук та його 6-літня сестричка Арета, син і доня Євгена й Емілії Гарасимчуків, та без будь-якої заохоти відколядували майже цілу кантичку: „Бог Предвічний", „Дивная новина", „Нова радість" ,Тиха ніч", що й видно на фотознімці. Арета, Орест і їхні батьки всі члени УНС у 25-му Відділі.

ЗАКЛИК ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

СОЮЗОВЦІ!

З кінцем минулого вже 1970-го року ми записали в нашу союзову історію ще один, уже 76-ий з черги рік, що його ми провели під гаслом: У ПОШАНІ ДО ПІОНЕРІВ — ЛИЦЕМ ДО МОЛОДІ! Тільки короткий погляд на той рік скаже нам, чи ми, наша велика Союзова Громада, були вірні нашій великій традиції невпинного росту і розвитку та чи наш Союз здійснював добре своє головне завдання, що ним є служба своїм членам, своїй громаді і своєму народові.

Додатково до 89.000 членів забезпечених на 127 мільйонів долярів, у минулому році 5,252 українців в Америці і Канаді скористали з найвигіднішого і при цьому найдешевшого забезпечення, що його дає Український Народний Союз і забезпечили себе і свої родини на загальну суму понад десять мільйонів долярів.

У тому році Український Народний Союз виплатив 1,749,000.00 долярів своїм членам за дозрілі або згрошевлені грамоти та 643,131.00 долярів вдовам і сиротам та спадкоємцям тих своїх членів, що померли. Рівночасно виплачено членам 339,522.00 долярів титулом дивіденди, уділено 125,000.00 долярів позичок на членські грамоти. Разом УНСоюз виплатив в 1970-му році своїм членам і за своїх членів суму 2,950,000.00 долярів, не кажучи вже про допомоги членам і установам, гіпотечні позички та інші фінансові послуги.

У тому 1970-му році УНСоюз дальше вдосконалював обслугу своїх членів, підносячи її на все вищий професійний рівень в рекордовому, касовому та організаційному департаментах.

У культурно-видавничому відділі УНСоюз продовжував свою службу членам і громаді виданням українського щоденника „Свобода", англомовного „Українського Тижневика" та дитячого місячника „Веселка". Завершено і здано до друку другий том монументальної Англомовної Енциклопедії Українознавства, кошт підготови і видання якої переходить чверть мільйона долярів. Додруковано дві з половиною тисячі примірників першого тому цієї Енциклопедії та перевидано в англійській мові „Історію України" Михайла Грушевського.

„Союзівка", оселя УНСоюзу в Кетскильських горах, стала ще більшим виховно-відпочинковим осередком для нашої молоді, продовжуючи і поширюючи дитячі табори та українознавчі курси, влаштовуючи культурно-розваґові імпрези, багатолюдні спортові змагання.

У 1970-му році УНСоюз активно включився в загальноамериканську акцію поборювання пошесті наркоманії, опублікувавши великим тиражем українською та англійською мовами брошуру д-ра Михайла Данилюка та віддаючи цій загрозі багато уваги в своїх періодичних публікаціях. Публікацією „Лікарського Довідника" д-ра М. Данилюка УНСоюз подбав про найбільший скарб своїх членів і громадян — здоров'я.

Найбільшим рішенням і ділом УНСоюзу в 1970-му році було започаткування будови 15-поверхового хмаросягу УНСоюзу над Гудсоном, що буде „видимою ідентичністю" та гордістю кожного українця.

У 1970-му році УНСоюз відіграв вітальну ролю в організованій ЗУАДКомітетом допомозі українцям в Юґославії, що потерпіли від землетрусу, у веденій Фондом Катедри Українознавства збірці фондів на поширення українських студій в Гарвардському університеті, в багатьох акціях наших централь — Світового Конґресу Вільних Українців, Українського Конґресового Комітету Америки та Комітету Українців Канади, наших наукових установ, дальше активно піддержував і підсилював акцію за створення Патріярхату Української Католицької Церкви.

Здійснюючи своє гасло „Лицем до молоді", УНСоюз найактивніше піддержував молодечі організації та акції нашої молоді. Під знаком цього гасла відбулася в 1970-му році 27-ма Конвенція УНСоюзу.

Це й є короткий погляд на розвиток і працю УНСоюзу в минулому році. Всю цю працю можна було виконати тільки завдяки ідейній настанові, організаційній силі та фінансовій могутності УНСоюзу і, в першу чергу, завдяки ентузіязмові та відданій і жертвенній активності союзових організаторів, секретарів Відділів та союзових діячів на місцях. Їм належиться заслужена пошана і вдячність від усіх союзовців та всієї громади.

Ми подали коротку характеристику того, що зроблено і що досягнено, але далеко більший реєстр становить те, чого не зроблено та що можна б ще зробити, якщо була б здійснена головна мета УНСоюзу, яку йому визначили його основоположники: об'єднати в його організаційних рямках усіх українців в Америці і Канаді, без уваги на те, де вони народились, звідки вони походять, у якій церкві вони Богу моляться та до якої партії належать!

Повних 76 років УНСоюз змагає до здійснення цієї мети в найкращому інтересі кожного забезпеченого в УНСоюзу українця та кожної нашої родини і всієї нашої громади. Але, не зважаючи на ці зусилля УНСоюзу та користі для його членів, досі організаційними рямками УНСоюзу не охоплено ще навіть десять відсотків українців в Америці і Канаді.

Тому то, вступивши в новий рік і в нову декаду, проголошуємо оцим нову ОРГАНІЗАЦІЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ з метою включити в організаційні ряди УНСоюзу в цьому році щонайменше ШІСТЬ ТИСЯЧ нових членів.

До цієї великої місійної праці закликаємо впершу чергу всіх союзових організаторів, усіх секретарів та урядовців Відділів УНСоюзу, конвенційних делеґатів та всіх союзових діячів і всіх, кому лежить на серці добро української людини і української громади. Кожний бо новий член УНСоюзу це нова українська родина, забезпечена перед несподіванками і ударами долі, а рівночасно з цим збільшення нашого українського потенціоналу і наших ресурсів, поширення нашої всебічної активности, скріплення нашого Союзу ідей, праці та інтересів, збільшення нашої УКРАЇНСЬКОЇ МОГУТНОСТИ!

Цьогорічну організаційну кампанію УНСоюз продовжуватиме під своїм ювілейним гаслом: У ПОШАНІ ДО ПІОНЕРІВ — ЛИЦЕМ ДО МОЛОДІ! Найбільшою пошаною для батьків є те, як їхні діти зберігають і збагачують їхню спадщину, їхній моральний і матеріяльний доробок, як вони продовжують започатковане ними діло.

Наші піонери і основоположники створили УНСоюз 76 років тому з думкою про молодь, про грядучі покоління. Це тим більше зобов'язує нас сьогодні. Включення всієї нашої молоді в організаційні ряди УНСоюзу є найпевнішою ґарантією нашого українського майбутнього в Новому Світі.

ГРОМАДЯНИ! Український Народний Союз, ця справжня Українська Заморська Твердиня, забезпечуючи кожного з Вас перед химерами долі, рівночасно забезпечує сучасне і майбутнє нашої громади та її всебічний розвиток. Членство в УНСоюзі є особистим і громадським обов'язком кожного з нас супроти своєї родини та української громади!

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС

Йосип Лисогір — головний предсідник, **Іван Телюк** — заступник головного предсідника, **сен. Павло Юзик** — заступник головного предсідника на Канаду, **Марія Душник** — заступниця головного предсідника, **Володимир Сохан** — заступник головного предсідника і рекордовий секретар, **Ярослав Падох** — головний секретар, **Петро Пуцило** — головний касир.

Джерзі Сити, Н. Дж., в січні 1971-го року.

Посадник Лос Анджелесу особисто запрошує громадян на Свято 22-го Січня

Лос Анджелес (М.П. Новак). — Посадник Лос Анджелесу в Каліфорнії, Сем Йорті, зробив українцям цього міста велику несподіванку і ще більшу приємність, виславши особисті листи-запрошення до участи в українській маніфестації з нагоди 53-их роковин проголошення Української Державної Незалежности. Маніфестація відбудеться в суботу, 23-го січня о год. 11-ій перед полуднем біля міської ратуші та почнеться врочистим піднесенням синьо-жовтого українського прапору, що в тому дні повіватиме побіч зоряного американського над цим містом. Своє артистично оформлене запрошення на українську маніфестацію посадник Йорті доручив своїй адміністрації розіслати поштою на адреси багатьох урядовців міста, закордонних представництв і консулятів та багатьох провідних громадян міста і репрезентантам етнічних груп. У запляновані маніфестації беруть об'єднану участь місцеві церковні і світські організації, зокрема молодечі Пласт і СУМА, Рідна Школа та ін. Багато учасників буде в національних костюмах. Хор „Кобзар" під диригентурою маестра Володимира Божика співатиме колядки та стрілецькі і повстанські пісні. Національні гимни відіграє військова духова оркестра. Промовлятимуть представники міста і репрезентанти поневолених націй, а головну промову від українців виголосить адвокат В. М. Орлин.

Наступного дня, в неділю 24-го січня, відбудеться о год. 5-ій по полудні в залі УКО Свято Державности і Соборности України з виступом Хору „Кобзар" та молодечих мистецьких ансамблів.

22-го СІЧНЯ СТУДЕНТИ ДЕМОНСТРУВАТИМУТЬ БІЛЯ БУДИНКУ О.Н.

Ню Йорк. Віце-президент Союзу Українських Студентських Товариств Америки Петро Дяченко інформує, що очолювана ним студентська організація закликає всіх студентів і молодь на велику демонстрацію, яку вона влаштовує біля будинку Організації Об'єднаних Націй та совєтської місії цієї п'ятниці, 22-го січня о годині 7-ій вечора в обороні знову засудженого совєтами молодого українського історика Валентина Мороза.

Посадник Чикаґо проголосив День Української Незалежности,

Чикаґо. — Минулої середи, 13-го січня, посадник цього великого міста Ричард І. Дейлі підписав проклямацію, проголошуючи день 22-го січня Днем Української Незалежности, „щоб виявити нашу симпатію і підтримку для народу України" та зарядивши, щоб в тому дні на міському ратуші був виставлений український національний прапор. У проклямації сказано:

Тому, що 53-тя річниця проголошення Самостійности України буде відзначена Українською Громадою Чикаґо дня 22-го Січня, і

Тому, що Чикаґо це місто, в якому ідея Поневолених Народів находить найсильнішу піддержку, та

Тому, що свободолюбний нарід України ніколи не визнав домінації совєтської Росії і всіми можливими засобами боровся проти поневолення і продовжує свої змагання за Незалежність,

Отже тому я Ричард І. Дейлі, мейор міста Чикаґо, назначую день 22-го Січня — Днем Української Незалежности в Чикаґо, щоб виявити нашу симпатію і підтримку для Народу України зі сторони мешканців Чикаґо, та заряджую, щоб Український Прапор повівав над Сити Гол, в Дні Української Незалежности.

Дано в дні 13-го Січня Р. Б. 1971.

Ричард І. Дейлі, мейор.

Урочиста Академія для відзначення Актів 22-го Січня відбудеться тут в неділю, 24-го січня, о год. 5-ій по полудні в авдиторії школи Шопена старанням Святкового Комітету та Відділу УККА в Чикаґо.

Свято Самостійности і Соборности в Сиракюзах

Сиракюзи, Н. Й. (мкб) — 24 січня ц. р. місцевий Відділ УККА влаштовує Святочну Академію для відзначення Актів Самостійности і Соборности України при співучасти чол. хору „Сурма" та молодечих організацій Пласт і СУМА. Святочну промову виголосить проф. д-р Микола Ю. Богатюк, голова Відділу УККА в Сиракюзах. Цього ж дня в українських церквах будуть відслужені урочисті Служби Божі в намірені українського народу. Посадник міста Лі Алеґзандер та староста повіту Онондаґа Джан Малрой підписав проклямацію Українського дня, в якій крім Актів 22-го січня, згадується 100-річчя народин Лесі Українки і Василя Стефаника, 50-річчя Базару. 50-річчя відновлення Української Автокефальної Православної Церкви в Україні та 30-річчя Акту відновлення Української Державни у Львові.

Опубліковано антологію молодечої творчости „Контрасти"

Ню Йорк. — Головна Пластова Булава видала, як перше число Бібліотеки пластового журналу „Юнак" антологію під назвою „Контрасти" і з підзаголовком „Збірка молодечої творчости (Поезія, проза, музика і графіка)." Зредаґувала цю антологію і попередила її своєю передмовою Лариса М. Л. Залеська-Онишкевич. Вступ н у статтю для цього вгдання п. н. „Коли юнак убиває вовка . . . " написав відомий український літературний критик і літературознавець Юрій Лавріненко. Охоплює антологія „Контрасти" літературні, графічні і музичні твори двадцять і п'ятьох авторів, здебільшого пластунів, але й також членів Спілки Української Молоді і студентів. Найчисленніше репрезентована в антології поезія: виключно з віршами виступає 13 молодих авторів. Зразки поезії і водночас прози дали шестеро авторів. П'ятеро авторів виступили з прозовими творами і тільки один із драматичними етюдами. Музична творчість представлена двома зразками. Графічні праці, включені до збірки, виконали три молоді мистці, які є водночас авторами надрукованих в антології віршів і нарисів. Відкриває збірку програмовий вірш Романа Бабовала з Бельгії п. н. „Про контрасти". Мистецьку обкладинку для антології виконала Лілея Волянська - Горняткевич. Наприкінці 150-сторінкової книжки надруковано довідку про „Перші Стежі", тобто плем'я пластових сеніорок і старших пластунок, яке уфундувало її видання своїми грошовими засобами.

СВОБОДА SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 85¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Поліція проти закону

На переломі минулого і цього тижня Ню Йорк став жалюгідним прикладом занепаду почуття правопорядку. Нюйоркська поліція, яку ставили за зразок мужів, які вдень і вночі, під час нестерпної спеки, дощу чи сніговії, наражаючи своє здоров'я і життя, боролися у цьому велеміському муравлищі проти злочинців, раптом сама наклала на себе тавро порушника законопорядку. 16 січня цього року 85 відсотків з-посеред 27.400 нюйоркських поліціянтів почали т. зв. акцію працею, себто не виходячи на працю, обурені, що не poладнано їхньої вимоги — достосувати їхні винагороди до винагороди міських працівників, зокрема признати їм вирівняння різниці платень за минулий час у висоті 2.700 долярів та підвищення річної платні на 1.200 дол. „Акція" тривала шість днів і закінчилася 19-го січня.

Але подробиці матеріяльного характеру не мають тут головного значення. Вимоги поліціянтів щодо покращання умовин їхньої праці та підвищення винагороди — слушні і вони можуть боротися за це. Але знехтувати так званий „закон Тейлора", який забороняє страйки, що загрожують здоров'ю і безпеці людей, знехтувати постанову суду і заклики міського посадника, начальника поліції і навіть голови поліційної станової організації — це річ не гідна носіїв уніформи, яка є неначе символом ладу.

Трагічний парадокс у тому, що поліція нарікала на поблажливість, стосовану судами до порушників закону. Нюйоркські поліціянти, так само, як страйкуючі в минулому робітники транспорту в Ню Йорку, чистильники вулиць чи друкарі газет, діяли в почутті безкарности, бо — мовляв — вони незаступні. Це рід морального шантажу супроти працедавців та мільйонів мешканців метрополії світу, раптом позбавлених охорони. Посадник Ню Йорку Джан Ліндзі і губернатор Нелсон Рокефеллер задовольнились фактом, що службу охорони міста перейняли поліційні старшини та вихованці поліційної школи. Мабуть, кращим протизасобом було б негайне покликання Національної Гвардії та застосування деяких метод дисциплінарної кари.

І як не можна дорікати поліції за те, що вона вимагала рівної з іншими заробітної платні, так і не можна погодитись з тим, щоб вона змагала до цього протизаконними засобами.

У власній справі

На цьому місці вже була мова про „смерть щоденника" — припинення польського щоденника „Нови Сьвят" в Ню Йорку після 74 років його появи, при чому вказувалось на цю подію як на грізне мементо також і для української преси в Америці.

В останньому числі щоденника „Нови Сьвят", що появилося з датою 16-го січня ц. р., надруковано редакційний „Провізоричний обрахунок совісти", в якому і вказано на головну причину смерти цього щоденника: передплати і оголошення уже в ніякій мірі не покривають постійно зростаючих коштів видавання газети. „Нови Сьвят" вказував на цю загрозу, і в результаті одержав багато всіляких „добрих порад", які ані трохи не змінили ситуації.

Наші висновки: газета сама не вмирає, її убивають.

Багато прикладів на це можна навести і з практики „Свободи". Сьогодні адміністраційні книги „Свободи" виказують, що різні наші люди й установи боргують їй за оголошення 22,874,00 доляри. Далеко більшу суму „відписано", втративши всяку надію на те, що цю заборгованість можна буде колинебудь стягнути. В наших адміністраційних архівах повно листів, у яких вимагається скасувати рахунок за оголошення, бо, мовляв, прибуток з імпрези був призначений на „добру ціль", забуваючи, що не гіршою, якщо вже не ліпшою ціллю є і сама газета.

Подібні проблеми має кожна інша з наших газет. Вимоги багатьох читачів і передплатників максимальні, при рівночасному мінімальному відчутті власних обов'язків і зобов'язань супроти газети. Очевидно, що сказане в жадному разі не відноситься до всіх і навіть не до більшости читачів та передплатників, але власне ця меншість, що має тільки вимоги без зобов'язань, може легко вбити газету. Тим більша пошана і вдячність належиться тим, що оцінюють вагу „друкованого слова", без уваги на те, чи воно їм подобається, чи ні. На щастя, „Свобода" має таких багато, як це виразно доказують впливи фондів від передплатників за новий альманах та на пресовий фонд.

Газета це таки справді „власна справа" не тільки її видавців, редакторів і друкарів, але й всієї громади. Ми щиро бажали б, щоб наша громада це усвідомила і так відносилися не тільки до „Свободи", англомовного „Українського Тижневика" і „Веселки", але й до „Америки", „Народної Волі", „Народного Слова", „Українського Квартальника" та всіх інших українських публікацій.

ВІД ЛЕНІНГРАДУ ДО ПАРИЖУ

Париж. — Ленінградський процес з бігом часу не лише не втрачає своєї актуальности, але й стає щораз виразніше зворотною точкою у наставленні французької опінії до СССР, комунізму й навіть Росії, яка втішалася у Франції незрівняними симпатіями. Завдяки активності й зіграності жидівської спільноти, цей процес набирає міжнародного значення, і вже сьогодні з певністю можна сказати, що в пропагандивній війні між Заходом і Москвою він матиме більше значення, як окупація Чехо-Словаччини. Не можна бо й порівнювати міжнародних можливостей чехів та словаків із можливостями світового жидівства.

І було б з нашого боку неправильно, коли б ми розглядали ленінградський процес як тільки жидівську справу. Ще більш неправильно було б, коли б ми її залишили самим жидам. Адже між підсудними був українець, Олекса Мурженко, який виразно наголошував свою національну приналежність. Правда, він як причину своєї участи в спробі захопити літак подавав лише людські, а не національні мотиви, але повівся в стилі найкращих традицій великих політичних процесів, зокрема українських, захищаючи в першу чергу товаришів недолі, а щойно опісля себе.

Жидівські підсудні поставили свою справу в площину виразно національну: вони хочуть жити в державі свого народу і на це мають права. Таким чином вони знову піднесли національне питання в СССР. Питання найзасадничіше, питання найбільш у міжнародній політиці замовчуване. Тепер на актуалізацію цього питання світове жидівство кинулось з усією силою, з усіми своїми можливостями й усією орієнтальною чуттєвістю.

Реакція французької опінії була тим сильніша, що у Франції є певне відчуття „вини" в зв'язку з позицією, яку зайняв ще де Голль у жидівсько - арабській війні, а зокрема щодо її наслідків (Франція твердо стоїть на становищі, що Ізраїль повинен звільнити окуповані арабські території). Коли ж до цього додати, що ленінградський процес збігся із процесом у Бургосі, то картина буде повна. А не слід забувати, що Еспанія — сусід Франції. У Франції перебувають сотки тисяч еспанських робітників, понад два мільйони французів їдуть кожного року на вакації до Еспанії. У Франції ще живі спогади про підтримку т. зв. республіканців проти Франка.

Але у цілій справі є й несподіваний момент, який для нас найважливіший; французька преса поставила стихійно на одну дошку Франка і червоний Кремль. Раптом заговорили про „дві диктатури", коли досі французькі журналісти бачили лише одну диктатуру — еспанську, переймались Грецією, але не сибірськими концтаборами. Сьогодні традиційно лівий „Експрес" містить знімки сибірських концтаборів, що є для Парижу справжньою сенсацією.

Та на цьому не кінець. Правий „Фігаро", який завжди виступав проти комунізму, але завжди ігнорував національне питання, раптом містить передову, в якій виразно доводить, що основною проблемою СССР є національне питання, доказом чого... доля жидів у цій тюрмі народів. За кілька днів той же „Фігаро" містить на цілу сторінку матеріял про положення жидів у СССР та про Бабин Яр, цитуючи відому промову Івана Дзюби, виразно називаючи його „відомим українським критиком". Якщо взяти до уваги, що І. Дзюба та його промова давно були відомі редакції „Фігаро" (як і інші матеріяли з України — писання В. Чорновола, Лук'яненка, Віруна тощо) і не удостоїлися ні словечка згадки, то вже це показує нам, якого зрушення ми є свідками. Це показує також, які можливості відкриваються перед нашою справою, якщо ми її зуміємо висунути тепер, як одну в ряді інших національних проблем.

На жаль, не відчувається у нас зрозуміння цієї справи й її можливостей. Після проголошення присуду в Ленінграді жиди в Парижі зорганізували д е м онстрацію під ратушем. Не зважаючи на нечувані морози, зібралося 60 тисяч демонстрантів. Можна закластися, що між ними не було жадного українця, хоч нашим обов'язком було демонструвати бодай в користь Мурженка, якщо не всіх... Повна мовчанка з українського боку в Парижі свідчить не тільки про послаблення нашого тут громадського життя, нашої спільноти, але й про брак розуміння, брак відчуття моменту й суті подій. А хтось же за цим усім слідкує і одного дня на сторінках преси появиться і цей факт, як раптом появився І. Дзюба. Ми просто не уявляємо собі, що це таке документація. Документація справжня, систематична. А ще менше уявляємо, як нормальна зорганізована сила цю документацію у слушний час використовує.

Та повернімся ще до французів. 7-го січня відбувся величезний мітинг протесту проти процесу в Ленінграді й заповіджених у Ризі, Одесі та Кишиневі. Мітинг мав виразно протисовєтське наставлення, і нічого дивного, що в ньому взяли участь Д. Маєр (голова Ліги за права людини) і відомий Артур Лондон. Але дивно, що в протисовєтській демонстрації взяли участь також такі просовєтчики як Ж. П. Сартр, Веркор та Сімон де Бувуар. І взагалі ввесь мітинг фірмувала „лівиця", але тут пішли разом соціялісти з крайніми лівими, що мають марку м а о ї с т ів (Сартр). Це дуже показове для пересунення на фронті просовєтських симпатій у Франції.

Французька компартія опинилася в дуже поганій ситуації. Вона мусіла висловитися проти „суворости" ленінградського присуду, а при тому її офіціози дуже невиразно булькотіли про різницю між сіонізмом і жидівством, чи властиво — між антисіонізмом і антисемітизмом. А тут і сказати нічого, зокрема у Франції, бо де тут знайти жида, який не був би за Ізраїлем?

(Закінчення на стор. 4-ій)

Панас Феденко

ДУМКИ НА РІК 1971

(2)

Від кінця 1920 р. Наддніпрянщину опанувало військо большевицької Росії. Принесений з Московщини режим вороже ставився до української мови й культури, комуністична пропаганда називала українську мову „петлюрівською". Все ж боротьба армії УНРеспубліки і масові повстання проти російської окупації примусили чужу владу поробити деякі поступки національним українським вимогам. То була „українізація": в українській „національній формі" Москва ширила комуністичний „зміст". Але вже в 1930 році почався наступ на „українізацію", проти „українського буржуазного націоналізму". В буржуазні націоналісти зачислено і таких фанатичних комуністів, як Микола Скрипник, Юрій Коцюбинський, Володимир Затонський та інші.

Особливих переслідувань зазнала українська інтелігенція. Директор Національної Бібліотеки в Києві Миколенко, член компартії, казав організаторам чистки в 1933 р., що його переслідують за те, що він українець, бо його прізвище має закінчення „ко". („Первые итоги чистки", Москва, 1934).

Почате в 30-их роках масове нищення української інтелігенції було „доповнене" під німецькою окупацією від р. 1941: Гітлер готувався зробити з України колонію Німеччини, і йому не була потрібна українська інтелігенція. Від німецького терору загинули великі тисячі освічених українців. Символом згоди Сталіна з Гітлером проти України був факт, що Еріха Коха, „райхскомісара України", судили не в Києві, а в Варшаві. Кох казав: „Коли я побачу українця, гідного сидіти зі мною за одним столом, то звелю його розстріляти"... Москва була вдячна Кохові, бо він нищив українську інтелігенцію з не меншим завзяттям, як і майстри катівського „мистецтва" із „школи Леніна".

Безконечні криваві чистки винищили в Україні той тип інтелігента, що міг повторити горді слова Шевченка: „Караюсь, мучуся, але не каюсь!" Москві потрібні люди покірні, без визначеного національного обличчя, такі, що відповідають, як пан каже: „Ви моголи? — моголи! — Ви слов'яни? — слов'яни!" (Т. Шевченко). Коли народові десятки років проповідують „культ старшого брата", який усе в світі зробив перший, від самовара до аероплана й бездротового телеграфу, а у к р аїнську культурну творчість замовчують, легковажать або ж „конфіскують" для себе (згадати, наприклад, математика Остроградського), то в такому народі почне розвиватися „комплекс неповноцінности". Поряд з тим підвищується „мова Леніна", якою вождь большевизму „ущасливив Україну" і збирався „ущасливити" всі народи світу...

Режим в Україні числить на той елемент в нашому народі, про який писала цариця Катерина II. Це ті, що мають „страсть к чинам и особливо к жалованью". За ранги і за оплату на службі робили колись „учені малороси" кар'єру в Росії, і тепер цю ролю виконують усякі Підгорні, Кириленки, Полянські.

Система п о московлення має в Україні особливий „присмак". Не люблю слова „обрусеніє", бо нам — русинам, українцям, назва Русь рідна, а для жителів Московщини позичена. Ще в договорі князя Олега з греками 912 р. записано: „Аще убієть Грек Русина или Русин Грека" (Несторів літопис). У думі козацькій про похід на Волощину є слова: „Єсть у нас гетьман Хмельницький русин"... Зовсім послідовно автор „Історії Русів" відрізняє „московців" від „русів". І сама назва „Мала Росія" історично не має „пейоративного" значення. Це взято з грецької стародавньої традиції. „Мала Росія" — це була метрополія для своїх колоній. Тому Італія, колонізована греками, звалася в античну добу „Велика Греція" — в латинській мові — Греція Магна.

Особливий характер помосковлення України полягає в тому, що нас не вважають за окрему націю, а тільки за „етнографічний матеріял", за „мужицтво", нижчу верству суспільства, що втратило свої культурні верстви, які „злилися" з пануючою нацією. Ця тенденція має свою давню історію, бо вже після Переяславського договору 1654 р. в договорах і петиціях до московського уряду протестували наші предки: „Мужиками і хохлами не називати..." Козацький стан Москва не вважала за рівний шляхті - дворянству і трактувала його як „мужицький". З цієї причини йшли безконечні судові процеси у ХУІІІ і XIX віках українських козаків, записаних адміністрацією в „посполиті селяни" або „піддані". То були процеси „доказующих дворянство".

Здобувши права російського дворянства, нащадки козацької аристократії-старшини хотіли й мовою наблизитися до „нації панів". Безбородьки, Трощинські, Політики (наголос на и; вони писалися через ѣ — Полѣтика, а ѣ вимовлялося як і) Гудовичі, Ханенки, Родзянки, Кочубеї і тисячі інших людей українського роду потонули в „російському морі". Багато з них стали російськими письменниками, як Богданович, Гнідич (перекладач Гомера), Наріжний або Гоголь. Подібний відхід освіченої частини українського суспільства стався і в тих землях України, що перебували під Польщею та Угорщиною: Волинь, Холмщина, Галичина, Поділля, Київщина, Закарпаття.

Польський історик Кароль Шайноха це показав у розвідці — „Як Русь польщилася", А. Свидницький описав цей процес у хроніці священицької родини — „Люборацькі". Про соціяльне коріння нерівности згадує теж Іван Франко: „Бо то хлопський рід, то погорджений рід" („Зів'яле листя").

Любов Коленська

МІЙ СУСІД

(Фрагмент)

Займаю місце при вікні і розгортаю книжку, щоб скоротити відстань поміж Ню Йорком й Ірвінґтоном.

Вже майже рушаємо, коли в останній хвилині вбігає молодий чоловік. Звертається увічливо, чи може сісти поруч, навіть вітається привітним „добридень". Мою увагу звертають його очі — незвичайної волошкової барви; вони ніби вщівені, в якомусь маривному блуканні. Одяг на ньому вибагливий, елегантний, волосся не надто низько пострижене; воно вправді у довгих темних пасмах, але не сягає аж до рамен. Він листкує різні книжки — не читає їх, тільки розгортає одну по одній, ледве торкається зором. А тоді переглядає якісь записки і щось впівголос до себе говорить. Мабуть, повторює щось завдане до школи. Падають книжки, розсипаються записки, він швидко підносить їх, але нічого не читає. Забуваю про нього, вмощуюся вигідніше і заглиблююся у свою повість.

Навіть не відчуваю нестерпного колихання автобуса, перестаю розрізняти час і місце, зачитуюсь.

Раптом, наче з далекої відстані, чую голос, трохи знетерпеливлено підводжу очі — це мій сусід.

— Вибачте, я не хотів би вас турбувати, але можу?.. У мене різні питання, їх властиво безліч, я навіть не знаю, за яким порядком їх переповідати...

Мене гостро турбує його товариство, я рада б пересісти, але не хочу вразити сусіда; він властиво нічого особливого не робить. Відповідаю: — Прошу, я слухаю, нічого важливого я не читаю.

Він показує мені свою книжку: — Бачите, я студент, і особливо зацікавлений проблемами наркотиків, вони не тільки мене незвичайно цікавлять. В мене бажання змагатися проти цього нищівного елементу і я хотів би рятувати несвідомих людей, якби...

Нараз мовкне і дивиться кудись поза мене у вікно, немов в отупінні. Мені стає його жаль. Хвилину чекаю, але, завважиши, що у нього до мене немає жадних дальших слів, загортаюся в книжку. Та чомусь не читається. Підводжу очі й стежу за своїм сусідом. Раптом в його очах гнів... І коли він посягає рукою до кишені, мені здається, що він вийме звідтіля ножа або якесь інше знаряддя смерти, щоб мене пограбувати... Але в його руках... тільки олівець. Віддихаю і глузую із своєї уяви. Він щось записує. Почерк якийсь дивний, літери розходяться. Олівець виховзується йому з рук — голова опадає.

Враз він зривається й допитливо дивиться на мене: — Скажіть, чи був я не заснув? Може я таки турбую вас, тоді...

— Ні, в жадному разі будьте спокійні.

Запалює цигарку. — Я знову до вас, — його волошкові очі тепер нестерпно проникливі. — Чи ви дещо ознайомлені з наркотиками, з їхнім згубливим діянням, чи колинебудь уже бачили таку людину? Я хотів би дещо вам пояснити, щоб ви часами не опинились у прикрій ситуації, не знаючи...

Спочатку в мені зривається спротив: — Чого цей молодий чоловік від мене хоче, чому не дає мені спокою? Але враз очі його зрошуються смутком: — Мені ніхто не хоче помогти, може ви? Люди звичайно тільки засуджують. — Його благання майже дитяче. Він швидко розгортає книжку, а тоді записки, і говорить: — Бачите, маріхуана на початках не дуже шкідлива, але коли призвичаїтися до неї, вас тягне до чогось сильнішого...

Мовчанка. Мені стає нестерпно від цієї мовчанки, і я кажу:

— Ви хотіли щось сказати, я слухаю.

— Ніхто напевно мені не повірить, але я вчуся, як триматися оподалік наркотиків. У мене безліч книжок, я приготовляю працю на цю тему, тільки... дуже втомлений... Читайте далі, я вже не буду вас турбувати, не звертайте на мене уваги.

У нього дрижать руки і сірничок, що досі був у нього в руці, падає на підлогу. Він втомлено кладе голову на спинку сидження, жалісливо кривиться. Згодом риси його обличчя лагіднішоть у відпруженні, він навіть усміхається й засинає. Його обличчя набирає юні і заокруглюється. Тільки усе сіре, а під очима синяві круги.

Попіл з цигарки сиплеться на мій плащ, мені якось байдуже. Повертаюся до вікна, але не бачу нічого. Тоді знову дивлюся на свого сусіда, бачу, що його цигарка поблизу моєї руки, і мені лячно, що вона ось-ось торкнеться мене.

Легко торкаю його: — Пане, може б ви погасили свою цигарку, можете спричинити пожежу.

Він схоплюється, спросоння не знає, що діється, а потім оправдується: — Який я неуважливий. Мені треба було зразу пересісти туди, де немає нікого...

Заспокоюю його: — Нічого, тільки уважайте, бо не раз...

Він тепер блищький плачу, а очі, як в гарячці: — Скажіть, чи ви маєте сина, тоді б може зрозуміли... — Не слухає моєї відповіді й безрадно розводить руками: — Бачите, що можна накоїти. Я ж стільки читаю книжок, ясно бачу причини зла, але чи не запізно?

Повторюю із запитом: — Запізно?..

Він тоді різко: — Мені ніхто не хоче допомогти, і ви ні... Звідусіль тільки порожні фрази: не можна, не тре-

(Закінчення на стор. 4-ій)

НАУКОВА СЕСІЯ КАНАДІЙСЬКОГО НТШ В ТОРОНТІ

(1)

У неділю 22 листопада м. р. відбулася в Торонті Осіння Наукова Сесія НТШ, яку відкрив голова проф. д-р Євген Вертипорох і в короткім слові поінформував про працю НТШ в діяспорі.

Після зліквідування НТШ у Львові на еміграції в Мюнхені відновлено діяльність Товариства, а після роз'їзду членів по різних краях і континентах постали чотири автономні НТШ в Америці, Канаді, Европі і Австралії, які працюють згідно з статутом матірного НТШ у Львові, достосовуючись до обставин. Надбудовою цих автономних товариств є Головна Рада НТШ, яку очолює президент і генеральний секретар, а членами є голови крайових Товариств, директори Секцій та вибрані делегати. Кожне Крайове НТШ є одноступневою організацією, тільки для облегшення праці, де є більше скупчення членів, члени гуртуються в Осередках, влаштовуючи свої Наукові Сесії. Працюють вони за правильником, схваленим Управою даного Крайового Товариства. В Канаді є три такі Осередки: в Едмонтоні, Ванкувері і в Оттаві. Під теперішню пору у вільному світі НТШ має 678 дійсних членів, членів-кореспондентів і звичайних членів: у ЗСА — 356 (52%), в Канаді — 142 (20.99%), в Европі — 91 (13.49%) в Австралії — 89 (13.1%).

Генеза і доля князів - ізгоїв. Отець проф. д-р Іриней Назарко, ЧСВВ, у своїй доповіді пояснив, що ізгоями уважалися люди без власного господарства, власности чи суспільного становища, вільні, але неповноправні, переважно під опікою церковної влади, як теж князі, позбавлені своїх волостей в результаті політичного устрою, уважалися князями-ізгоями.

Який був устрій до князя Ярослава Мудрого невідомо. За часів володіння кн. Ярослава сини його діставали у володіння волості, за які платили річну данину Великому князеві Київському. Наслідство київського престолу мало переходити по черзі старшинства братів, бо ціла держава уважалась власністю всіх князів. Це викликало великий хаос і боротьбу за київський престіл і кращі уділи, що були пересувні у зв'язку з смертю Великого князя. До цього для багатьох молодших княжих синів неставало й волостей.

Князі-ізгої ходили шукати помочі і справедливости по чужих сусідніх володарях, і навіть допомагали кочовим ордам половців, причиняючись цим до руїни Київської Держави.

Хоч у 1097 році на з'їзді князів у Любачеві вирішено, що кожна княжа галузь має право держати за собою лише свою волость як дідичну батьківщину, і тим самим затверджено поділ Київської Держави на окремі князівства, все таки боротьба за опанування великокняжого київського престолу не припинялась. Не зважаючи на ще три аналогічні з'їзди, умови не завжди додержувано, бо на володіючого князя мусіло дати згоду також „народне віче". З часом князі-ізгої стали служити як дружинники, ішли до монастирів, а то втікали на Запоріжжя. У XII столітті число їх змаліло, а в XIV ст. князі-ізгої зникли, залишивши по собі дуже злу славу руїнників княжої Руси-України.

„Північний Кавказ — українська земля". Проф. д-р Василь Іванис у своїй доповіді доказав, що Північний Кавказ є українською землею, бо вже в VI ст. слов'яни колонізували долішній Дон, в XI ст. з'явилися на Кубані й Тамані. В Тьмуторокані знайдено мармуровий камінь з слов'янським написом, який переховується в Ермітажі. В Іпатіївськім літописі згадується, що в 965 р. Святослав Завойовник завоював Тьмуторокань, а Володимир Великий посадив там свого сина Мстислава Удатного, засновуючи цим велике удільне князівство. Завдяки своєму географічному положенню на торговельному шляху до азійських народів Тьмутороканське князівство проіснувало понад 350 років, аж до наступу Золотої орди, хоч українські князі не раз зводили за нього битви.

Північний Кавказ аж до XVIII ст. перебував під пануванням монголів, аж до того часу, коли переселилася туди 21 тисяча запорозьких козаків, яким царська влада обіцяла великі привілеї. Там вони поділили землю на 40 куренів, завели свій козачий устрій, мали свою Раду, школу, побудували церкви, привезли архіви, збудували центр у Катеринодарі. Однак, внедовзі Петербург завів свої власні порядки, поділив край на станиці, в школах і в урядуванні запровадив російську мову. Країна поповнювалася новими поселенцями з українських губерній т. зв. „навгородців", які приїжджали туди на заробіток і з часом оселювалися, хоч не були рівні в правах з нащадками запорізьких козаків. Також туди переселились козаки з Туреччини. Всі вони твердо обороняли посідання цієї землі серед азійських племен.

Прелеґент оповів про тяжкі воєнні переживання під управою Денікіна та страшні експерименти під большевиками. Частина козаків еміґрувала на захід. Хоч українська база на Північному Кавказі змаліла, зрівняння козаків з навгородніми пішло в користь українського населення. При всіляких змінах на цій території москалі мусітимуть шукати пристановища деінде, бо під ними „земля горітиме". Українська земля повернеться до своїх законних господарів.

Найстарша українська посілість в Римі. Проф. д-р Петро Біланюк представив на підставі давніших і тепер знайдених архівних документів, що церква св. св. Сергія і Вакха разом з забудованнями і малим городом була віддана Руській Церкві в Римі для постійного представництва при Апостольській столиці після Берестейської Унії 1596 р. Офіційно посілість і церкву св. св. Сергія і Вакха з забудованнями подарував кардинал Антоніо Барберіні старший в 1640 р. Його молодший брат, папа Урбан VIII дуже добре ставився до українців-русинів.

Потреба представництва для Руської Церкви була дуже пекучою тому, що папа Григорій XV, створивши в 1622 р. конґреґацію для поширення віри, що мала навертати нехристиян, підпорядкував їй і нашу Церкву. Це було для нас кривдним, бо ми вже мали свою довгу християнську традицію. До цього Римська курія уважала, що Берестейська Унія є лише тимчасовим станом і стреміла до латинізації і цілковитого підпорядкування нас Римській церкві.

Успіх набуття цієї посілости треба завдячувати дипломатичній діяльності Київського Митрополита Рафаїла Корсака, ЧСВВ, що перебував у Римі в 1639-1640 рр. Помер Рафаїл Корсак на 40-му році життя і похований у підземеллі цього храму. Він прибув до Риму у зв'язку з беатифікацією св. Йосафата і на завдання митрополита Веніямина Рутського мав старатися про створення Патріярхату для Руси-України.

(Дальше буде).

Святомиколаївський дарунок Батькові-Союзові

В навечір'я св. Миколая (18-го грудня 1970-го р.), Батькові — Союзу (УНС) принесли дорогоцінний дарунок у формі виступу молоді на імпрезі, улаштованій 457-им Відділом „Культура" в Ню Йорку.

Імпрезу цю можна назвати святом, з огляду на святочний час, в якому вона відбулася та з уваги на програму, якої поодинокі точки надали чару св. Миколаївської Ночі. Це безпосередньо виявилося у вірші „Микола іде", продеклямованім Василем Шумиловичем, і в оповіданні Віри Вовк „св. Микола", прочитаному — Оленою Шумилович, яка заступила Романа Івасівку.

Про створення програми подбала Галя Кіляр, яка під кінець принесла солодкі й відповідно святочно оформлені, Миколаївські дарунки й передала їх молодим артистам.

Вечір відкрив привітним словом голова Відділу, редактор Іван Керницький, а Степан Крижанівський провадив програму, дотепно заповідаючи й жартами переплітаючи точки, виконані доростаючими талантами.

Ірина Чорна і Ярослава Стахів захопили присутніх грою на бандурі, виконавши дві народні пісні: „Ченчик" і „В зеленім гаю". Їх виступ підкреслив дбайливе виховання молоді на чужині.

Василь Шумилович деклямував вірш про св. Миколая. Ліля Длябога заграла кілька мельодій на фортепіяні, а Нестор Данилюк виконав на акордеоні українські народні пісні.

Після перерви, під час якої відбулася маленька зміна декорації, виступила Віра Гортензія Шумилович, у сценці — балетній грі, на одну особу, пера її матері — Ірини Шуварської - Шумилович. Танок у цьому — власна композиція Віри, виконала вона вміло. Сценічний талант молодої балерини був нагороджений оплесками. Виблискуючи срібною прикрасою костюм, гармонізуючий з плавними рухами танцюючої дівчини доповнювали святочний настрій вечора. Сестра Віри, — Олена Шумилович приграврала до танку і своїм супроводом причинилась до вшанування своєї учительки — пані Хомин.

Виступила ще одна молода піяністка, Оля Длябога.

Тоді Олена Шумилович прочитала оповідання; ще раз виступили: Ірина Чорна і Ярослав Стахів із піснями: „Зажурились галичани"; „Ой під гаєм гаєм" випередженими „Харківським танком" -- знаменитим. І почула публіка ще раз гру на акордеоні Нестора Данилюка: „Доміно" і „Рушничок". Відчувався сердечний зв'язок з виконавцями. Надпрограмово виступила вісімлітня Лідочка Чорна. Запрошена С. Крижанівським, Лідочка заграла на бандурі „Ой під гаєм гаєм". Цей виступ дівчинки полонив публіку.

Виступали діти, молоді хлопці й дівчата. Українські свідомі родини їх вирощують; вкладають в них з своїх душ все, що в їх силах, тільки питання, яке їхнє майбутнє, куди вони підуть?

457 Відділ вже другий раз робить подібну культурну імпрезу, і він мабуть єдиний з Відділів, що цим займається.

Н. Н.

У ВАШИНГТОНІ КУРДСЬКІ ІМІГРАНТИ СТВОРИЛИ Курдсько - Американський Допомоговий Комітет, що його очолив Камуран Бедір Хан. Цей Комітет розіслав 40 000 листів до американців, прохаючи надсилати пожертви для відбудови Курдистану, не мусульманської області в Іраку. Курдистан одержав права автономної області після десятирічної партизанської війни проти іракського уряду.

Учні УМІ в пошану Бетговенові

Цьогорічні святкування 200-ої річниці народин великого Бетговена, знайшли поважний відгук і в Українському Музичному Інституті Америки, який відзначив роковини народин генія декількома концертами. Останній відбувся в неділю, 13-го грудня 1970-го р. в залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку.

Концерт почався вступним словом президента УМІ Меланії Вайлової, в якому були подані головні моменти з життя і творчости Бетговена, як також пояснення до поодиноких точок програми.

В концерті брали участь учні слідуючих професорів УМІ: Меланії Вайлової, Таїси Богданської, Галі Клим та Ольги Чипак.

Першим виступив Олег Сохан, учень О. Чипак, який чисто й певно заграв „Рондо" оп. 51 ч. І. Це дуже здібний і музикальний хлопець. На свій вік він зробив великий поступ.

Цікавий був виступ Ірени Тромси, учениці М. Вайлової. Вона грала відому „Патетичну" сонату оп. 13. Ірена Тромса виконала її з довірлою інтерпретацією, стараючись виявити всю експресію, яку вклав у цей твір композитор. Помітно було велику працю над тим нелегким твором.

Марічка Сохан, учениця О. Чипак, з глибоким відчуванням заграла „місячну сонату" оп. 27 ч.2, — пісню кохання, яку присвятив Бетговен графині, Джулієтті Джиккарді. Марічка Сохан завдала собі багато труду, щоб опанувати тяжку композицію.

Ірина Пелех, як завжди, виявила свої надзвичайні здібності, опанування інструменту й гарну інтерпретацію. Вона заграла Сонату оп. 31 ч. 2 з глибоким зрозумінням і експресією. Ірена Пелех — це великий талант, який швидко розвивається.

Останньою точкою програми був фортепіяновий концерт ч. 1 оп. 15, виконаний трьома ученицями п. Т. Богданської: Зіркою Стебельською, Роксоляною Робак та Дозею Сигідою. Партію оркестри, на другому фортепіяні, грала Т. Богданська. Мабуть, відповідно до вдачі й темпераменту піяністки, були приділені їм поодинокі частини концерту. Багато праці вклали в цю гарну композицію виконавці, бо концерт пішов гладко, у відповідному темпі і був не тільки технічно добре виконаний, але також інтерпретація кожної частини була індивідуальна й цікава.

Шкода тільки, що добре підготовані й на високому рівні концерти УМІ проходять для ширшого загалу непомітно. Така байдужість з боку громадянства — не може бути заохотою для нашої молоді, до дальшої праці. А, все таки, варто було б, щоб громадянство знало, що є досить велика група нашої молоді, яка стремить до краси й мистецтва, яка замість іти зі сучасним „духом часу", багато часу й енергії присвячує музиці. Ця праця нелегка, але вона дає гарні результати, про що свідчать прилюдні виступи учнів УМІ й то не тільки на своїх концертах. Деякі з них з великим успіхом грають і на американських імпрезах та беруть участь в їхніх фортепіянових авдиціях, за що одержують високі оцінки.

Стефанія Нагірна

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. Р. С., Бостон: Ми з цікавістю прочитали Ваші міркування про те, як то „капіталіст покумався з комуністом, а Папа з атеїстом", але не надрукуємо. Всеодно дякуємо, що надіслали.

ВШ. Л. О., Трентон: Дякуєм за „нові Нові Дні". Використаємо.

ВШ. І. Д., Ютика та інші: Редакторів „Свободи" щиро і сердечно запрошували до участи в Почесному і Діловому Комітетах першого Балю Української Преси в ЗСА, але ці редактори виправдались від тієї участи з чисто особистих міркувань. Запевняємо Вас, що весь „Свобо-до"-любний редакційний колектив гаряче прагне, щоб цей баль був найбільш успішним. Дякуємо Вам за Вашу увагу.

ВШ. М. Я., Ню Гейвен та інші: Редакція має страшну мороку із надісланими матеріялами, якщо вони не написані чітко рукою або надруковані на машинці без інтервалу між лінійками. Матеріяли, написані чітко та з відповідними відступами між лінійками для необхідних редакційних поправок мають найкращий вигляд на те, що вони будуть використані швидше та без „друкарських чортиків".

ВШ. К. П., Чикаго: Ми самі добивали б „вдову-сиротину" газету, якщо б, такі суто реклямові матеріяли, та ще й персонального характеру, друкували редакційним порядком. Вони належать до платних оголошень.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2-ге

● **З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку** повідомляють, що в п'ятницю 22 січня відбудеться там вечір, присвячений Японії. Інженер Богдан Ґеруляк, який 7 років перевів на Далекому Сході, зокрема в Японії, виголосить доповідь на тему „Японія на шляху до великодержави" та ілюструватиме її численними прозірками. Початок о год. 8 веч.

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА і БАТЬКА

бл. п.
Інж. МОДЕСТА МАКАРА

буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
22. січня 1971 р. о год. 8:30 рано
в Церкві НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ ПРЕЧ. ДІВИ МАРІЇ в ДІТРОЙТІ, Міш.

Дружина ОЛЬГА з Дітьми

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Незабутнього

св. п.
Мґр. БОРИСА МАКАРЕНКА

будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ З ПАНАХИДАМИ

в СУБОТУ, 23-го СІЧНЯ 1971 р. о год. 9-ій рано в Церкві СВ. ВОЗНЕСІННЯ в КЛІФТОНІ, Н. Дж., (635 Broad Str.);
в ПОНЕДІЛОК, 25-го СІЧНЯ 1971 р. ранком, в Церкві СВ. ПОКРОВИ у ВІЛЛІМАНТИКУ, Конн. та
в ПОНЕДІЛОК, 25-го СІЧНЯ 1971 р., в Церкві СВ. ПОКРОВИ в КАРАКАСІ, ВЕНЕСУЕЛЯ, Півд. Америка.

Про молитви та участь просить

РОДИНА

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ НЮ ЙОРК ПОДАЄ ДО ВІДОМА, ЩО
СВЯТОЧНИЙ АПЕЛЬ
ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ РОКОВИН САМОСТІЙНОСТИ І СОБОРНОСТИ
— відбудеться —
в неділю, 24. січня 1971 р. о год. 10-ій ранку
в Українському Народному Домі при 140-142 Другій Евню в Ню Йорку

ПАРАФІЯЛЬНА ШКОЛА СВЯТОТРОЇЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
359 Broome St., New York, N.Y.
повідомляє, що
в НЕДІЛЮ,
24-го січня 1971 р.
о 1-ій год. по пол.
в церковній залі
буде влаштована
РІЗДВЯНА ЯЛИНКА
В програмі: виступи шкільних дітей, молоді та церковного хору.
На ялинку прибуде з подарунками
„КИЇВСЬКИЙ ДІД МОРОЗ"
Запрошує Батьків з дітьми та Шановне Громадянство взяти участь в цьому традиційному святі

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ

Д-р Петро Мироненко
ДЕНТИСТ
переніс свою канцелярію
до нового приміщення при

140 East 54th Street — New York, N.Y. 10022
11 поверх, кімн. „С" — Тел.: PL 2-3945

Години урядування:
в середу, четвер і п'ятницю від 10 р. до 7 веч.

Прихильники АБН в Америці, Інк. (ПАБНА)
Український Відділ Метрополії Ню Йорку
відбуде свої
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
в неділю, 31-го січня 1971 р.
о год. 2:30 по пол. в залі ДОМУ ОУВФ
при 315 Схід 10-та вул. в Ню Йорку, Н. Й.
на яких доповідь п. н. „Зміст і форма української зовнішньо-політичної праці" виголосить
мґр. **АСКОЛЬД СКАЛЬСЬКИЙ**

●

Під час Вечірки-Прийняття
о год. 6-ій веч. з нагоди 20-РІЧЧЯ ПАБНА

- Слово виголосить п. мґр. СЛАВА СТЕЦЬКО на тему: „Політична ситуація в Европі та Міжнародні конференції в Токіо і Брюселі".
- В мистецькій частині виступлять: молодша танцювальна група Осередку СУМА під кер. п. ДАРІЇ ГЕНЗІЙ, ансамбль бандуристок Осередку СУМА в Ню Йорку і гості — вокальне тріо „СОЛОВЕЙКИ" з Осередку СУМА у Філядельфії, під мист. керівництвом проф. ЗОЇ МАРКОВИЧ.
- Вступ на прийняття: $7.50 від дорослих, $5.00 — від молоді-студентів.
- На прийняття можна зголоситися особисто або телефонічно (тел. 982-1170) в ГУ ООЧСУ.

КОМІТЕТ

І. СМОЛІЙ
У ЗЕЛЕНОМУ ПІДГІР'Ї
Ціна 2.00 доляри
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ, НЮ ЙОРК
П'ятниця, 22. січня 1971 р. год. 8. веч.
Доповідь інж. Богдана Ґеруляка
„ЯПОНІЯ НА ШЛЯХУ ДО ВЕЛИКО-ДЕРЖАВИ"
Враження з 7-милітнього побуту в Японії й Азії.
Доповідь багато ілюстрована прозірками.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої МАМИ і БАБУНІ

бл. п.
ГАЛИНИ з МОКРИЦЬКИХ ГОРАЄЦЬКОЇ

була відслужена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ З ПАНАХИДОЮ
18-го СІЧНЯ 1971 РОКУ в ЦЕРКВІ ХРИСТА ЦАРЯ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

●

ПОХОРОНИ відбулися 12-го грудня 1970 року в Добромилі на Україні.

Про ласкаві молитви за Спокій Її Душі просять засмучені

ОКСАНА — сннова
ЮРІЙ, ГАЛИНА і АСКОЛЬД — внуки

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, дня 16-го грудня 1970 року, відійшов від нас передчасно у Життя Вічне, наш Найдорожчий і Незабутній
ЧОЛОВІК, ТАТО, СИН, БРАТ, ВУЙКО, ШВАҐЕР, ПЛЕМІННИК і ДВОЮРІДНИЙ БРАТ, МҐР. ПРАВА, ДИПЛОМАТІЇ і ПОЛІТИЧНИХ НАУК

бл. п.
БОРИС МАКАРЕНКО

нащадок Чорноморських Козаків, народ. в Празі, Чехословаччина.

Покійний спочив Вічним Сном на Українському Православному Цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, дня 21-го грудня 1970 р.

Горем прибиті в наслідок так важкої втрати, почуваємось до обов'язку висловити цією дорогою всім Рідним, Приятелям і Знайомим наше найглибше українське СПАСИБІ:

З глибини наших сердець дякуємо ВПР. о. Протопресв. Теодорові Форостієві, пароxові УПЦеркви св. Вознесіння в Кліфтоні, Н. Дж. за відправлення Панахид та похорону, за зворушливі промови після обох Панахид, за глибоко зворушливе прощальне слово-промову в Церкві, над могилою і за участь в тризні. Найглибша наша подяка ВПР. Отцеві за те, що, оцінивши безмежний порив любови, відданости і праці Покійного для поневоленої Рідної Землі Його Батьків, Дідів та Прадідів — УКРАЇНИ, і, зокрема, її далекої вимріяної частини — КУБАНІ, доля якої була Його долею — пожертвував ГРУДКУ ЗЕМЛІ З КАНЕВА, МОГИЛИ НАШОГО ГЕНІЯ Т. ШЕВЧЕНКА, щоб під нею Покійний доснив свій нездійснений сон, побачити Україну вільною.

Найсердечніша наша подяка також ВСЧ. о. А. Назаревичеві, пароxові УКЦеркви св. Покрови у Віллімантику, Конн., спорідненому з Покійним, за співвідслуження Панахиди і похоронних відправ.

Рівночасно дякуємо ВСЧ. о. М. Глинському з Пассейку за відвідини Покійного в лічниці й уділення Йому останньої християнської прислуги, підготовивши Його у Вічну Дорогу.

Особлива подяка належиться п. проф. Головацькому, як диригентові і всім Хористам за численну участь і звеличення чудовим співом Панахиди 20-го грудня. Рівнож дякуємо проф. Головацькому за прислугу при всіх похоронних відправах.

Зокрема сердечно дякуємо близькому другові бл. п. Бориса ще з часів Його побуту в Бельгії, п. проф. д-рові М. Лабуньці з Філядельфії за зворушливі прощальні слова після Панахиди 19-го грудня.

Невимовну подяку складаємо довголітньому дорогому другові Покійного ще з юних літ п. д-рові М. Антоновичеві з Монтреалю, Канада, за прощальні слова над могилою від себе і друзів по національній праці і за згадки про Покійного ще з минулих літ під час тризни.

Дякуємо щиро д-рові Я. Рудкові за Його спомини зі студентських часів з Праги, тодішнього найбільшого центру української еміграції, як також спомини про стрічі з Покійним вже в ЗСА.

Рівнож дякуємо арт.-маляреві п. Борисові Макаренкові з Філядельфії і Його Дружині за участь при відправах і тризні і за вислів жалю, що не сповнилося їх бажання побачити Покійного — одноіменника ще за життя.

Щира подяка диригентові П. Куриленкові з Філядельфії за прибуття на похоронні відправи і слово при тризні і, зокрема, за Його підтримку на дусі і поміччу руку неповнолітньому Павлові, Його хресному синові.

Висловлюємо нашу сердечну подяку близьким Приятелям Покійного на терені Америки п-ву М. і С. Кузьминкам за їхню поміч, часті відвідини хворого і їхнє віддане приятельство. Пану М. Бреденеві за приятельство і поміч, як рівнож родині п. С. Фаргіги за підтримку і всебічну поміч.

Щиро-сердечна подяка теж Членам хору „Боян" за вінок, численну участь при похоронних відправах і їхні вислови співчуття.

Щира подяка також похоронному заведенню McNerney Burnadz за взірцеве переведення похорону.

Вкінці наша особлива і невимовна ПОДЯКА всім Рідним, Приятелям і Знайомим за присутність на Панахидах, щоб спільно помолитись за Спокій Душі Покійного і облегшити так наше безмежне горе: Тим, що склали пожертви на Служби Божі; Всім Тим, що прощали Покійного квітами, чи замість квітів жертвували на добродійні цілі; за співчуття, що їх висловили усно, листовно чи телефонічно; Всім, що взяли участь в похороні та проводили Покійного на місце Його Останнього Спочинку в Бавнд Бруку та Всім, що участю при поминальному обіді вшанували Його Пам'ять.

Нехай Господь винагородить своєю ласкою всіх Людей Доброї Волі. А Незабутньому Борисові — ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:

ГАННА — дружина
РОМАН і ПАВЛО — сини
МАРІЯ — мама
ЛЮДМИЛА ПОЧИНОК — сестра
ГАЛИНА ЛОБАЙ — сестра
та ближча і дальша Родина

УСТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" в НЮАРКУ, Н. Дж.
запрошує Вас з Родиною на
ТРАДИЦІЙНІ СПОРТОВІ ВЕЧЕРНИЦІ
в суботу, дня 23-го січня 1971 року
в залі „Фальконс"
при 790 Со. 20 вул. в Нюарку, Н. Дж.
Коктейл год. 7:30 до 8:30 веч.
ПОЧАТОК ВЕЧЕРНИЦЬ ГОД. 8:30 ВЕЧ.
Оркестра: Б. ГІРНЯКА
Вступ: 5.00 дол., студенти „гайскулів": 3.00 дол., члени спортових ланок УСТ „Ч. Січ": 2.00 дол.
БУФЕТ У ЗАРЯДІ ВЕЛЬМИШАНОВНИХ ПАНЬ.
Всі місця при столиках резервовані! Просимо їх своєчасно замовляти в „Дніпрі", телефон: 373-8783, в противному випадку, Комітет не відповідає!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ПІТТСБУРҐУ і ЗАХІДНЬОЇ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ
повідомляє, що
в неділю, 24-го січня 1971 р.
о год. 3-ій по пол.
в приміщенні ПІК-РУЗЕВЕЛТ ГОТЕЛІ
при Пенн Аве. і 6-ій вул., Піттсбурґ, Па.
— відбудуться —
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУГИ
в яких обов'язані взяти участь усі члени Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, Відділові Делегати та Урядники таких Відділів УНСоюзу:
24, 41, 53, 56, 63, 91, 96, 109, 113, 120, 126, 132, 161, 264, 276, 296, 329, 338 і 481.

У ПРОГРАМІ НАРАД:
Плян праці на 1971 рік та співпраця Відділів з обласним організатором ВОЛОДИМИРОМ ГІРНЯКОМ.

У Зборах візьмуть участь:
АНДРІЙ ДЖУЛА, гол. радний і
ВОЛОДИМИР ГІРНЯК, обл. організатор

За Окружну Управу:
Карло Сачко, гол. — Петро Кочірка, секр.

В РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Незабутнього МУЖА
МИКОЛИ КРИВОПУСКА
буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в неділю, 24-го січня 1971 року
о год. 12-ій вполудне
в Церкві НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ
при вул. Melrose Park, Philadelphia, Pa.
Приятелів і Знайомих прошу помолитися за Спокій Його Душі.

Дружина — **ІВАННА**, Діти і Внуки

У сороковий день від смерти
бл. п. о. Миколая Дереша
замість квітів на могилу, складаємо дар на „Церкву в Потребі" у сумі 50.00 долярів
Софія, Богдан і Марія ГАВРИЛИШИН

Субота, 6. лютого 1971 р., год. 9-та веч.
Авдиторія Школи при Церкві Св. Духа
160 Н. 5-та вул., БРУКЛИН, Н. Й.
Оркестра І. КОВАЛЯ „ТЕМПО" — Вступ: $4.00

ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ

ВІДДІЛІВ СУА, ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ ПІД ПРОТЕКТОРАТОМ О. Г.

Нагороди за найкращі вишивки • Вибір королеви і її принцес. • Несподіванки.

БУФЕТ ПІД ЗАРЯДОМ ВП. ПАНЬ.
Столи можна замовляти у п-ні А. Кіршак, тел. 931-2911

Всіх сердечно запрошує — КОМІТЕТ

Дороговказ: з 14 вул. (Юньйон Сквер) в Ню Йорку підземкою БМТ Канарсі Лайн до Бедфорд евеню в Брукліні.

МекҐоверн і Воллес заповідають кампанію за вибір на Президента ЗСА

Вашингтон. — На двадцять і два місяці до Президентських виборів, що відбудуться в листопаді 1972 року, свою участь у виборчій кампанії за вибір на Президента ЗСА заповіли вже два американські політичні діячі — демократичний сенатор з Південної Дакоти Джордж С. МекҐоверн та незалежний кандидат — губернатор Алабами Джордж Ц. Воллес. Перший із них сенатор МекҐоверн, завзятий противник війни у В'єтнамі відкрив Президентську кампанію своєю телевізійною промовою в Південній Дакоті, як також у листах до 2 500 редакторів американських газет та до 275 000 прихильників, що мали б підтримати його кандидатуру. Відкрив Мек Ґоверн цю кампанію обіцянкою виведення всіх до одного американських військ із Південного В'єтнаму після того, як він буде обраний на Президента ЗСА. Започаткував так вчасно свою Президентську кампанію Мек Ґоверн, щоб випередити Едварда С. Москі, демократичного сенатора з Мейну, який — згідно із заявою МекҐоверна — має найбільше шансів і виглядів на перемогу у Президентських виборах. Говорив про можливість своєї поновної кандидатури на Президента ЗСА також незалежний демократ Джордж Воллес під час своєї інавґурації на губернатора Алабами, що відбулася в понеділок 18 січня, заявлюючи, що він і його прихильники незадоволені десеґреґаційною політикою республіканців і демократів і що, як буде потрібно, він знову заактивізується.

В Австралії відзначено золотий ювілей УВУ

Мельбурн (ОУПС). — Об'їжджаючи українські скупчення в Австралії, проф. Яр. Рудницький завітав з дружиною до „столиці українців Австралії" — Мельбурну в стейті Вікторія й дня 12-го січня мав доповідь на зібранні місцевої української громади про „Традиції української науки і золотий ювілей Українського Вільного Університету 1921 - 1971", в якій подав історію й сучасний стан УВУ — „найстаршої української наукової установи на еміґрації", та її перспективи на майбутнє. Зібрання відбулося в виповненій ущерть залі Українського Народного Дому в Ессендоні в приявності представників організованого українства, що висловили низку привітів для гостей. Проводив зібранням проф. Т. Ляхович, голова Австралійського НТШ, кінцеве слово подяку виголосив Преосв. Кир Іван Прашко, єпископ українців католиків в Австралії. Після доповіді відбулося прийняття й товариська зустріч учасників, в часі якої передав їм М. Болюх, голова СУОА, книгу НТШ про українців в Австралії, а Д. Нитченко, голова „Слова", літературний альманах.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

У НЮЙОРКСЬКОМУ СТЕЙТІ БУЛО КІЛЬКАГОДИННЕ тимчасове зниження напруги електричного струму, викликане великими морозами. Компанія Консолидейтед Едісон зменшила була струм на 5% для великих підприємств, щоб таким чином не було перерви в огріванні та інших потребах в апартаментових і приватних помешканнях.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ ПОІНФОРМУВАЛИ, що в Ню Йорку немає помітного збільшення злочинности, хоча вже кілька днів більшість поліцаїв не виконують на вулицях своїх обов'язків. Дуже холодна погода в ці дні сприяє зменшенню кількости людей на вулицях міста, а тим самим і зменшенню кількости нападів та грабунків. В середу всі поліцаї вийшли до праці.

ВІЙСЬКОВИЙ СУД НАД ЛЯЙТЕНАНТОМ ВІЛЬЯМОМ КЕЛЛІ перервано на кілька тижнів на прохання представника оборони. Під час переслухування виявилось, що Келлі поводився під час приписуваної йому масакри цивілістів у Мілай, у Південному В'єтнамі, неначе якийсь „робот". Він мав наказ і виконував його, не задумуючись над змістом наказу та наслідками його виконання. Ляйтенанта Келлі будуть перевіряти психіятри.

ПЕНТАГОН ПОВІДОМИВ ПРО МОЖЛИВІСТЬ покликання до армії молодих лікарів у примусовому порядку, бо занадто мало випускників вищих медичних шкіл добровільно зголошуються до військової служби. Таку примусову рекрутацію лікарів має затвердити секретар оборони Мелвін Лерд. Останній раз така обов'язкова рекрутація лікарів до різних родів війська відбулася в 1969 р. Після дворічної служби лікарі звичайно знову повертаються до цивільного життя і власної практики. Идеться про яких півтори тисячі лікарів, необхідних для армії.

У МОНТҐОМЕРІ ВІДБУЛОСЬ ЗАПРИСЯЖЕННЯ ГУБЕРНАТОРА стейту Алабама Джорджа Воллеса, який уже був одну каденцію губернатором того стейту, а також брав, без успіху, участь у президентських виборах. Губернатор Дж. Воллес під час інавґураційної церемонії сказав, що він далі невдоволений з урядової політики десеґреґації шкільництва. З його заяви виходить, що він знову кандидуватиме на президента уряду ЗСА під час президентських виборів у 1972 році.

ПОЛІЦІЯ СХОПИЛА ДВОХ МОЛОДИХ НЕГРІВ у Беннетсвіллі, Південна Каролайна, після перестрілки, в якій були поранені. Обох обвинувачено у змові на викрадення „всіх багатих людей", як сказав один із заарештованих. Змовники хотіли викрасти кількох заможних фармерів з тієї місцевости, де розводять тютюн, і потім домагатись грошей. Одного з них, Ч. Скалеса, поліція заарештувала на місці злочину, а другого схопили за 85 миль від місця нападу.

У ПАРИЖІ МАЛА розпочатися в середу 20 січня надзвичайно важлива для світу конференція 15-ох імпортуючих нафту міжнародних компаній із 10-ма державами, що експортують нафту. Тими 15-ма нафтовими компаніями і державами, які мають власні рафінерії, є 8 американських компаній, Британія, Франція, Голляндія, Західня Німеччина, Італія, Японія і Швеція. Державами, які продукують і експортують нафту, є Іран, Ірак, Кувайт, Савді Арабія, Емірат Абу Джабі, Емірат Квафар, Лібія, Венесуеля й Індонезія. Навіть Франція, яка від часу президента де Ґолля мала сепаратний договір з Альжиром про експлуатацію тамошніх джерел нафти, приєдналася тепер до єдиного фронту всіх отих 15-ох імпортерів нафти. Північно - африканські й середньосхідні держави, що мають джерела нафти, вимагають значного підвищення оплат за концесії та цін на ропу.

СОВЄТСЬКИЙ МАРШАЛ ІҐОР БАҐРАМ'ЯН ПРОСЛАВЛЯЄ у своїх споминах Хрущова, як диктатора Совєтської України під час другої світової війни. Хрущов був представником Політбюра компартії УССР у головній квартирі совєтської південно - західньої армійської групи. Маршал Баґрам'ян є тепер заступником міністра оборони і членом партійного ЦК, тому його похвальні завваги про „промовчуваного" від 1964 року Хрущова вважають за знак, що совєтська партійна верхівка рішила змінити дещо своє відношення до Хрущова.

У МІЛЯНІ І ТУРІНІ В ІТАЛІЇ ЗРОСЛИ випадки злочинства до того ступня, що італійські газети заговорили про „експльозію злочинів". Припускають, що постала якась підпільна централя злочинів, в якій плянують масові напади на банки й інші підприємства та грабунки різних крамниць і складів.

В ЯПОНІЇ ОРГАНІЗУЄТЬСЯ бльок чотирьох опозиційних партій — проти керівної Республікансько - демократичної партії, яка в теперішньому 486-членному парляменті має 302 мандати. Партійне розбиття було причиною, що в останніх виборах в 1969 році опозиція здобула тільки 184 мандати, хоча зібрала разом кругло 22 мільйони голосів, себто майже те саме число, що Республікансько - демократична партія. Між партіями опозиції, які переговорюють про виборчий бльок, є взаємоворогуючі однаково праві консерватисти, як комуністи.

АФРИКАНСЬКА ПРЕСА ПРИСВЯЧУЄ багато місця приватній справі президента Центральної Африканської Республіки Жана Беделля Бокасси, який, бувши сержантом у французькій армії в часі колоніяльного стану Індокитаю, мав доньку з одною південною в'єтнамкою. В листопаді 1970 р. прибула до столиці тієї африканської держави Банґуї 20-тирічна дівчина з Південного В'єтнаму — ніби донька президента. Але його міністер внутрішніх справ виявив, що ту дівчину прислали, мабуть у шпигунських цілях в'єтнамці, та що дійсна донька президента має 17 років і вона прибула з В'єтнаму в січні цього року.

ДО ЮВІЛЕЮ ЛЕСЯ МАРТОВИЧА В УКРАЇНІ

Київ. — У лютому ц. р. припадає 100-річчя з часу народження видатного письменника, прозаїка Леся Мартовича. Для вшанування його пам'яті, сповіщає „Культура і Життя" з 14-го січня, „будуть встановлені пам'ятники і меморіяльні дошки в Івано - Франківську, в селі Торговиці, де народився Лесь Мартович, у с. Погориську, де минали останні дні його життя. Трударі колгоспу ім. Л. Мартовича в с. Торговиці будують на громадських засадах (за власні кошти — „Свобода") музей свого земляка. Трудящі столиці України вшановують його пам'ять ювілейним вечором". Але з усіх багатьох творів, повістей, оповідань, нарисів тощо Леся Мартовича „передбачається видати багато ілюстровану повість „Забобон". На цьому творі й закінчується все вшанування пам'яті письменника в сучасній Україні.

ПОЛЬСЬКА ПРЕСА ПРО КИЇВСЬКИХ АРТИСТІВ

Варшава. — Польська столична й реґіональна преса з задоволенням відмічає виступи „Київського балету на льоду". У Лодзі на виставах цього балету - цирку з України побувало понад 100 тисяч глядачів. Звідти Київський балет на льоду переїхав на гастролі в Сілезії, в місті Сосновець та ін. Катовицька газета „Трибуна Робітнича" присвятила Київському балету на льоду кілька рецензій, і всі вони повні подяк та захоплення виступами мистців. Але газети оминають називати українських артистів — українцями, подаючи здебільшого, що це був виступ „київських артистів", або „Київського балету". Не було видко, що це український балет із репертуару того балету-цирку. Названа газета з Катовиць писала: „У виступах Київського балету яскраво відображені прекрасні традиції російського і совєтського балету, майстерність совєтської фігуристики, відома у всьому світі".

ЛЕБІДЬ ЗИМУЄ З ГУСКАМИ

Рахівник П. Жолоб із м. Черкас вийшов полюбуватись гарною степовою річкою Россю й побачив незвичайного там птаха — білого лебедя. Птах хотів втікати, та не зміг летіти, був поранений у шию. Рахівник взяв його додому, витягнув дві дробини, підлікував, але настала зима, і він оселив лебедя спільно з домашньою свійською птицею. Незвичайного гостя радо прийняли гуси до свого товариства. Так буде до весни, коли білий лебідь напевно покине гусей...

МІЙ СУСІД

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ба! — Його голос переходить у крик, падає ніби гостре обвинувачення у мою сторону. Я безсильно мовчу.

До нас повертають голови люди і дивляться на мене співчутливими поглядами. Але вони помиляються...

Він за хвилину знову покірніє, очі заводяться сном і ледве шепотом просовгуються слова: — І навіщо вам мої проблеми? Проте, я не можу зарадити своїм словам, я зовсім вичерпаний.

В цій же хвилині встає, підводить руку і дзвонить. Автобус їде ще кілька хвилин, тоді водій поволі його зупиняє. Мені здається, я повинна встати, піти за ним, але куди?.. І що мені тоді робити?—залишаюся на місці.

До мене зацікавлено звертаються люди: — Чого він увесь час від вас хотів?

Мовчанкою збуваю запити і гірко усміхаюся.

Ще хвилина і автобус рушає. На зупинці залишається непорушно самотній чоловік.

На моєму плащі попіл з цигарки, і спогад трагічноболючих очей людини, в якої ще горить бажання, але вже немає сил себе врятувати.

Відчуваю нестерпне колихання автобуса і — порожнечу. Не читаю книжки. Знаю, що у мене назріло безліч запитань, але я сама неспроможна їх розв'язати.

Т. Дж.

ВІД ЛЕНІНГРАДУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Для української спільноти ленінградський процес висуває ряд завдань, дає ряд можливостей, бож в інших країнах (наприклад у ЗСА) реакція проти цих подій ще сильніша. Москва зробила велику помилку, надаючи процесові такого розголосу й врешті-решт розіграючи дуже незручно всю жидівську справу. Робить помилки далі, ось хоч би заявляючи, що висліди демонстрацій у ЗСА будуть відповідати американські інституції і навіть туристи в СССР. Такі погрози обурюють світову опінію, отже — пропаґандивна війна продовжуватиметься. Наша справа — включитись у неї активно, бо це війна проти нашого основного ворога, проти його способу „розв'язки національного питання".

А ще важливіше, що боротьба Москви із жидами перекинулась з-над берегів Суезького каналу в СССР. Жиди стають, або можуть стати, повинні стати нашими союзниками. Ми не можемо бути пасивними, бо для нас ця справа куди важливіша, як для французів.

Т. Дж.

П'ЯТНИЦЯ, 22-го СІЧНЯ 1971 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 5 Відд. о год. 7-ій веч. в церковній залі при 37-09 31st Ave. Проситься усіх чл. прибути і вирівняти вкладки. — М. Хоманчук, секр.

СУБОТА, 23-го СІЧНЯ 1971 р.

БРІСТОЛЬ, Па. Річні збори Т-ва Просвіта — 362 Відд. о год. 7-ій веч. в Укр. Клюбі при 111 Філмор вул. На порядку: звіт Управи і вибір нової на 1971 р. та інші важні справи. Проситься чл. прибути. — П. Осередчук, гол., Ф. Петрик, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва Дністер 361 Відд. о год. 7:30 веч. у власній домівці, 119 Аве. „А". На порядку: відчитання протоколу, звіти Управи, дискусія, ухвалення абсолюторії і вибір нової управи на 1971 р. По зборах — Товариська Ґутірка. Проситься чл. прибути. — П. Кучма, предс., В. Барагура, секр.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ГОРОШАК, довголітня членка Відд. 76, Б-ва св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., померла 14 вересня 1970 р. на 57-му році життя. Покійна народилася 1913 р. в Нюарку, Н.Дж. і стала членкою УНСоюзу в 1947 році. Залишила у смутку мужа Дмитра.

Вічна Її Пам'ять!

В. Салабун, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6496. Мамбо визначує умови двобою

THANKS, MAMBO! I'LL RETURN YOUR SPEAR UNHARMED... WITH GANO'S CRAVEN BLOOD ON IT!
I, MAMBO, SON OF WAWA, SPEAK! WHEN THIS STICK TOUCHES GROUND, YOU BEGIN SPEAR-FIGHT... UNTIL ONE MAN DEAD!
I, GANO, LAUGH!
I, TARZAN, LAUGH... AT YOU, GANO! YOU SHAME YOUR BATUSI ANCESTORS, HIDING IN BAMBOO TO MURDER ME, A PEACEFUL MAN! MY EYES TELL ME, GANO, YOU ARE AFRAID OF ME!

Дякую, Мамбо! Я поверну тобі твого списа неушкодженого, з боягузливою кров'ю Ґана на ньому!

Я, Мамбо, син Вави, говорю! Коли цей патик доткнеться землі, ви почнете боротися списами — аж поки один муж буде мертвий!

Я, Ґано, сміюся!

Я, Тарзан, сміюся... з тебе, Ґано! Ти засоромлюєш своїх хпредків батузів, ховаючись за бамбусами, щоб убити мене, мирного чоловіка! Мої очі говорять мені, що ти — мертвий передімною!